

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos
ministerijos Aplinkos projektų
valdymo agentūros direktoriaus 2019
m. spalio 24 d. įsakymu Nr. T1-152

**LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJOS APLINKOS PROJEKTŲ
VALDYMO AGENTŪROS
EUROPOS SĄJUNGOS PROGRAMŲ VALDYMO DEPARTAMENTO NUOSTATAI**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros (toliau - Agentūra) Europos sąjungos programų valdymo departamento (toliau - Departamentas) nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja Agentūros šio Departamento uždavinius, funkcijas, teises ir veiklos organizavimą.

2. Departamentas yra Agentūros struktūrinis padalinys, atsakingas ir tiesiogiai pavaldus Agentūros direktoriui. Departamentą sudaro du skyriai: Gamtotvarkos ir Taršos prevencijos.

3. ES departamentas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, kitais Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Lietuvos Respublikos Prezidento dekretais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Ministro Pirmininko potvarkiais, Aplinkos ministro įsakymais ir kitais teisės aktais, taip pat Agentūros direktoriaus įsakymais, Agentūros procedūrų vadovais bei šiais Nuostatais.

II. DEPARTAMENTO UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

4. Departamento uždavinys yra šių Agentūrai pavestų programų ir projektų, finansuojamų iš Europos Sąjungos, tarptautinių institucijų, valstybės ir kitų lėšų, administravimas*:
 - 4.1 įgyvendinant teisės aktais Agentūrai priskirtus iš Europos Sąjungos finansuojamų ISPA, 2004-2006 m., projektus, užtikrinti tinkamą teisės aktuose (Vyriausybės nutarimuose, Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir kitų ministerijų įsakymuose ir kituose teisės aktuose ir sutartyse) nurodytų įgyvendinančiosios institucijos funkcijų vykdymą;
 - 4.2 įgyvendinant teisės aktais Agentūrai priskirtus 2007-2013 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos programų prioritetus, užtikrinti tinkamą teisės aktuose (Vyriausybės nutarimuose, Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir kitų ministerijų įsakymuose ir kituose teisės aktuose) nurodytų įgyvendinančiosios institucijos funkcijų vykdymą;
 - 4.3 įgyvendinant teisės aktais Agentūrai priskirtus 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetus, užtikrinti tinkamą teisės aktuose (Vyriausybės nutarimuose, Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, kitų ministerijų įsakymuose ir kituose teisės aktuose) nustatytų tarpinės institucijos funkcijų, priskirtų įgyvendinančiajai institucijai, vykdymą;

* sąvoka „administravimas“ apima tarpinei institucijai teisės aktais priskirtas funkcijas pasirengimo projektų įgyvendinimui, projektų įgyvendinimo, uždarymo ir monitoringo etapais.

4.4 įgyvendinant teisės aktais Agentūrai priskirtus ES aplinkos finansinių instrumentų LIFE+, LIFE bendrai finansuojamus projektus, užtikrinti tinkamą teisės aktuose ir sutartyse nurodytų funkcijų vykdymą.

5. Departamentas, įgyvendindamas 4 punkte nurodytą uždavinį, atlieka šias funkcijas:

- 5.1 pagal kompetenciją dalyvauja rengiant ir atnaujinant valdymo ir kontrolės sistemos aprašymą, teisės aktus, reglamentuojančius veiksmų programos administravimą ir finansavimą, jų detalizavimo dokumentus ir teikia atsakingoms institucijoms pasiūlymus dėl jų keitimo;
- 5.2 pagal kompetenciją užtikrina, kad projektai būtų atrinkti vadovaujantis priemonei taikytiniais Veiksmų programos stebėsenos komiteto patvirtintais projektų atrankos kriterijais ir kad visą jų įgyvendinimo laikotarpį jie atitiktų galiojančias ES ir nacionalines taisykles;
- 5.3 pagal kompetenciją dalyvauja rengiant priemonių įgyvendinimo planus, projektų atrankos kriterijus, projektų finansavimo sąlygų aprašus, ES aplinkos finansinio instrumento LIFE+ projektų paraiškų teikimo Europos Komisijai, bendrojo finansavimo iš valstybės biudžeto skyrimo ir administravimo tvarkos aprašus ir jų pakeitimus;
- 5.4 skelbia kvietimus teikti paraiškas ir (ar) siunčia kvietimus teikti paraiškas, kai planuojami valstybės ir regionų projektai;
- 5.5 pagal kompetenciją teikia pareiškėjams ir projektų vykdytojams informaciją apie projektų rengimo, paraiškų finansuoti projektus rengimo ir teikimo, projektų įgyvendinimo reikalavimus ir teisės aktų nustatyta tvarka skelbia šią informaciją ES struktūrinių fondų svetainėje;
- 5.6 pagal kompetenciją atlieka projektų vertinimą ir tvirtina projektų atitiktį priemonei taikytiniams Veiksmų programos stebėsenos komiteto patvirtintiems projektų atrankos kriterijams, projektams taikomiems bendriesiems reikalavimams ir nustatytoms projektų finansavimo sąlygoms, Europos investicijų banko nustatytoms išlaidų tinkamumo finansuoti sąlygoms, jeigu projektams finansuoti naudojama Europos investicijų banko paskola;
- 5.7 pagal kompetenciją atlieka projektų, gautų projektų konkurso ir tęstinės projektų atrankos būdu, atranką;
- 5.8 nustatius, kad projektai neatitinka priemonei taikytinų Veiksmų programos stebėsenos komiteto patvirtintų projektų atrankos kriterijų, projektams taikomų bendrųjų reikalavimų ir nustatytų projektų finansavimo sąlygų, Europos investicijų banko nustatytų išlaidų tinkamumo finansuoti sąlygų, jeigu projektams finansuoti naudojama Europos investicijų banko paskola, siūlo Agentūros Direktoriui priimti sprendimą dėl paraiškų atmetimo (išskyrus tuos atvejus, kai įgyvendinami veiksmų programos techninės paramos prioritetai);
- 5.9 nustato didžiausią leistiną skirti projektui ES struktūrinių fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų dydį ir kartu su atliktų vertinimų išvadomis teikia atitinkamai ministerijai pasiūlymus dėl projekto finansavimo;
- 5.10 gavus sprendimą dėl finansavimo projektui skyrimo, rengia dvišalę projekto sutartį (arba trišalę projekto sutartį, jeigu taip nustatyta projektų finansavimo sąlygų apraše) su pareiškėjais, prižiūri projekto sutarties nuostatų laikymąsi;

- 5.11 teisės aktų nustatyta tvarka projektų sutarčių pakeitimus teikia derinti ministerijoms;
- 5.12 įsitikina, kad pagal projekto sutartį finansuojami darbai yra atlikti, prekės įsigytos ir paslaugos suteiktos, projekto sutartyje nustatyti projekto stebėsenos rodikliai pasiekti ir kad projektų vykdytojų deklaruotos su projektų įgyvendinimu susijusios išlaidos padarytos ir nepažeidžia ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų;
- 5.13 tikrina projektų vykdytojų teikiamus mokėjimo prašymus, nustato mokėjimo prašymuose nurodytų išlaidų tinkamumą finansuoti ir deklaruoti Europos Komisijai;
- 5.14 rengia ir teikia atitinkamai institucijai paraiškas asignavimų valdytojui dėl lėšų išmokėjimo projekto vykdytojui;
- 5.15 dalyvauja projektų patikrose vietose teisės aktų nustatyta tvarka;
- 5.16 priima sprendimus dėl ES struktūrinių fondų ir (ar) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų grąžinimo ir informuoja apie juos ministeriją ir projekto vykdytoją, imasi teisės aktuose nustatytų veiksmų dėl lėšų grąžinimo ministerijai;
- 5.17 pagal kompetenciją atlieka projektų vykdytojų vykdomų viešųjų pirkimų pagal projektą priežiūrą teisės aktų, reglamentuojančių veiksmų programos administravimą ir finansavimą, nustatyta tvarka;
- 5.18 pagal kompetenciją tikrina Agentūros administruojamų projektų naujai pasirašomas bei keičiamas projektų sutartis bei sutartis su rangovais, paslaugų teikėjais;
- 5.19 užtikrina, kad būtų užregistruoti įtariamai dėl pažeidimų, susijusių su ES ir valstybės biudžeto lėšų netinkamu panaudojimu;
- 5.20 pagal kompetenciją vykdo dvigubo tos pačios veiklos tų pačių išlaidų finansavimo rizikos prevenciją, kontrolę ir kryžminio finansavimo priežiūrą;
- 5.21 užtikrina, kad projekto vykdytojas projekto įgyvendinimo metu užtikrintų tinkamą projekto išlaidų buhalterinės apskaitos atskyrimą iš bendros projekto vykdytojo apskaitos, išskyrus tuos atvejus, kai projekto vykdytojų išlaidos apmokamos remiantis trečiųjų šalių pateiktais dokumentais;
- 5.22 pagal kompetenciją užtikrina, kad projektai būtų įgyvendinami toje teritorijoje, kuri numatyta veiksmų programoje, atsižvelgiant į ES teisės aktuose numatytas išimtis;
- 5.23 įdiegia ir taiko priemones kovai su sukčiavimu;
- 5.24 pagal kompetenciją užtikrina, kad ES struktūrinių fondų lėšos nebūtų prarastos pagal reglamento (EB) Nr. 1083/2006 93 straipsnio ir reglamento (ES) Nr. 1303/2013 136 straipsnio nuostatas ir būtų pasiekti veiksmų programos priežiūros plane nustatyti rodikliai;
- 5.25 dalyvauja rengiant planuojamų išmokėti projektų vykdytojams ES fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų prognozes, atsižvelgdamas į planuojamų išmokėti projektų vykdytojams ES fondų lėšų prognozes, prižiūri ES fondų lėšų panaudojimo spartą pagal administruojamus projektus;
- 5.26 dalyvauja kuriant ir plėtojant ES struktūrinės paramos kompiuterinę informacinę valdymo ir priežiūros sistemą (SFMIS), registruoja informaciją apie atliekamus veiksmus;
- 5.27 renka finansams valdyti, stebėsenai, tikrinimui, auditui, ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimo vertinimui atlikti ir Europos investicijų banko paskolai administruoti būtinus duomenis apie projektų įgyvendinimą, užtikrina audito seką, saugo gaunamus ir rengiamus dokumentus, kurie susiję su veiksmų programos administravimu ir kurių

- reikia audito sekai užtikrinti; pagal kompetenciją dalyvauja atliekant veiksmų programos stebėseną, teikia ministerijai informaciją, kurios reikia metinei ir galutinei veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitoms rengti ir ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimo vertinimui atlikti;
- 5.28 pagal kompetenciją dalyvauja kuriant ir plėtojant ES struktūrinių fondų svetainę, rengia informaciją, skirtą galimiems ir (arba) esamiems pareiškėjams, projektų vykdytojams ir visuomenei;
- 5.29 pagal kompetenciją dalyvauja įgyvendinant komunikacijos strategiją, užtikrina, kad projektų vykdytojai laikytųsi informavimo apie ES struktūrinius fondus reikalavimų;
- 5.30 pagal kompetenciją dalyvauja skleidžiant informaciją apie ES struktūrinę paramą pagal informavimo plane priskirtą atsakomybės sritį, užtikrina, kad projektų vykdytojai laikytųsi informavimo ir viešinimo reikalavimų, nustatytų reglamento (EB) Nr. 1828/2006 8 straipsnyje;
- 5.31 pagal kompetenciją ir teisės aktų nustatyta tvarka teikia institucijoms ir įstaigoms, Veiksmų programos stebėsenos komitetui, veiksmų programos valdymo komitetui, regionų plėtros taryboms, pareiškėjams, projektų vykdytojams ir visuomenei informaciją apie veiksmų programos įgyvendinimą;
- 5.32 teikia vadovaujančiajai institucijai ir mokėjimo institucijai informaciją apie projektus, kuriems bendrai finansuoti numatomos skirti ir (arba) yra skirtos Europos investicijų banko paskolos lėšos;
- 5.33 užtikrina vadovaujančiosios institucijos atsakomybe atliekamų Taisyklėse nustatytų funkcijų įgyvendinimą; įgyvendina vadovaujančiosios institucijos nustatytus jos atsakomybe atliekamų funkcijų įgyvendinimo reikalavimus ir teikiamas vadovaujančiosios institucijos atsakomybe atliekamų funkcijų įgyvendinimo ir įgyvendinančiosios institucijos vidaus sistemos tobulinimo rekomendacijas; taiko rizikos valdymo priemonės, susijusias su vadovaujančiosios institucijos atsakomybe atliekamų Taisyklėse nustatytų funkcijų įgyvendinimu;
- 5.34 vadovaujančiosios institucijos prašymu teikia derinti pagal kompetenciją rengiamų dokumentų, reglamentuojančių veiksmų programos įgyvendinimą, susijusių su vadovaujančiosios institucijos atsakomybe vykdomų užduočių įgyvendinimu, projektus;
- 5.35 konsultuoja Agentūros darbuotojus bei projektų vykdytojus Agentūroje administruojamų projektų Statybos sutarčių įvykdymo priežiūros (toliau - SSIP) programos veikimo klausimais, organizuoja SSIP programos apmokymus Agentūros darbuotojams bei projektų vykdytojams, kaupia, registruoja SSIP programos funkcionalumo trūkumus bei tobulinimo poreikius bei atstovauja Agentūrą, tobulinant programą;
- 5.36 užtikrina reglamento (ES) Nr. 1303/2013 7 ir 8 straipsniuose numatytų lyčių lygybės ir nediskriminavimo, darnaus vystymosi principų įgyvendinimą;
- 5.37 užtikrina valstybės pagalbos teikimo pagal Sutarties dėl ES veikimo 107 straipsnį sąlygų laikymąsi;
- 5.38 atlieka kitas funkcijas, būtinas tarpinės institucijos funkcijoms užtikrinti.
6. Be aukščiau išdėstytų funkcijų, Departamentas vykdo šias funkcijas:
- 6.1 bendradarbiauja su kitais Agentūros struktūriniais padaliniais, pagal kompetenciją teikia jiems informaciją;

- 6.2 pagal Departamento kompetenciją dalyvauja rengiant Agentūros ir kitų institucijų teisės aktų projektus;
- 6.3 pagal Departamento kompetenciją dalyvauja nagrinėjant piliečių, kitų asmenų, įstaigų ir institucijų pateiktus prašymus, paklausimus, pareiškimus ir skundus bei rengiant atsakymus į juos;
- 6.4 pagal Departamento kompetenciją dalyvauja Agentūros ir kitų institucijų organizuojamuose pasitarimuose, posėdžiuose, darbo grupių ir komisijų veikloje;
- 6.5 formuoja ir tvarko Departamento bylas, ruošia bei nustatyta tvarka perduoda jas archyviniam saugojimui;
- 6.6 pagal Departamento kompetenciją atlieka kitas Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytas funkcijas, vykdo kitus Agentūros vadovybės pavedimus.

III. DEPARTAMENTO DARBUOTOJŲ TEISĖS

7. ES departamentas, įgyvendindamas jam pavestus uždavinius, turi teisę:
 - 7.1 gauti iš įstaigos struktūrinių padalinių dokumentus ir informaciją, reikalingą Departamento uždaviniams įgyvendinti ir funkcijoms atlikti;
 - 7.2 prireikus pasitelkti nepriklausomus mokslo institucijų, ekspertizės ir konsultacinių įmonių ekspertus ar valstybės ir savivaldybių institucijų ar įstaigų, organizacijų atstovus ir specialistus probleminiams klausimams pagal Departamento kompetenciją spręsti;
 - 7.3 naudotis kitomis Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais teisėmis.

IV. DEPARTAMENTO VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

8. ES departamentui vadovauja departamento direktorius, priimamas ir atleidžiamas iš pareigų Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.

9. Departamento darbuotojai atsakingi už jiems priskirtų uždavinių ir funkcijų vykdymą, patikėtos informacijos saugojimą.

10. Departamento direktoriaus, Departamento skyrių vedėjų, patarėjų ir specialistų uždaviniai ir funkcijos yra apibrėžti Agentūros direktoriaus patvirtintuose pareigybių aprašymuose.

11. Departamento darbuotojų priėmimo į pareigas ir atleidimo iš jų tvarką nustato Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, Lietuvos Respublikos darbo kodeksas bei kiti teisės aktai.

12. Departamento direktoriaus laikinai nesant, jo funkcijas atlieka paskirtas pavaldaus skyriaus vedėjas arba kitas Agentūros direktoriaus paskirtas darbuotojas.
